

DIZPENZACIJE BOŽIJE

(MBS041)

Dr. Arnold Fruchtenbaum

I poverova Avram Gospodu i On mu to uračuna u pravednost

(Postanak 15:6)

UVOD

Jedan od ključeva razumevanja Spisa je da se **ispravno reže Reč Istine**. Postoje brojni i različiti načini da se Biblija podeli da bi se bolje razumela, kako delomično tako i u celosti. Jedan od načina su i dispencije, koje su sadržane u Spisima.

A. DEFINICIJA

Da bismo tačno razumeli šta znači dispencija, krenućemo od objašnjavanja dve grčke reči od kojih dolazi pojam dispencija. Prva grčka reč je **oikonomia**, to je izvedenica i znači 'voditi', 'regulisati', 'upravljati', 'planirati'. Druga grčka reč je **aion**, a znači 'doba' i ističe dispenciju u njenom vremenskom značenju. Stoga, u jednu ruku, termin dispencija se odnosi na specifičan način na koji Gospod upravlja Svoj plan i provodi Svoju volju u svetu, a u drugu ruku, dispencija pokriva ili se nalazi unutar određenog vremenskog perioda.

Znači, što se tiče sadržaja i značenja, dispencija je vođstvo, odgovornost ili upravljanje; što se tiče vremena, to je određeno doba, zato što svaka dispencija pokriva određeni vremenski period. Unutar svake dispencije, Gospod upravlja Svojom ekonomijom, Svojom vladavinom, Svoj autoritet i Svoj plan i program na nešto drugačiji način od prethodne dispencije.

Dispencije su odvojeni vremenski periodi u kojima Gospod raspoređuje (provodi) Svoju volju na poseban, jedinstven način, koji se temelji na Savezu na kojem je pojedina dispencija utemeljena.

B. ASPEKTI DISPENZACIJA

Postoji sedam specifičnih elemenata ili aspekata koji su uključeni u svaku dispenciju. Prvo, svaka dispencija ima jedan ili više naziva koji ponekad ukazuju na neka osnovna pravila života koja su karakteristična za tu dispenciju. Drugo, svaka dispencija ima jednu glavnu osobu koja je primila posebno otkrivenje. Treće, svaka dispencija traži odgovornost (posebno određenu odgovornost) od čoveka, jer svaka dispencija započinje sa novim otkrivenjem koje zahteva ljudski odgovor. Četvrto, u svakoj postoji i specifičan test. Peto, test sledi specifična pogreška. Šesto, postoji osuda koja dispenciju završava, privodi je kraju. Sedmo, svaka dispencija ima u sebi nešto što karakteriše Božansku milost.

I DISPENZACIJA NEVINOSTI ILI SLOBODE

Postanak 1:28 - 3:8

A. IMENA

Prvoj dispencijaciji dana su dva imena: Dispencijacija Nevinosti ili Dispencijacija Slobode. Imena su upotrebljena da bi se naglasili različiti aspekti dispencijacije. Prvo ime naglašava činjenicu da su Adam i Eva bili nevini od bilo kakvog greha ili grešne prirode, u tom vremenu. Teološki, njihovo stanje se naziva 'nepotvrđena svetost stvorenja', jer su stvoreni sveti. Ali, svetost Adama i Eve još uvek nije bila potvrđena, jer još nisu bili testirani, da li će istinski ostati u Reči Gospodnjoj. Drugo ime naglašava njihovu slobodu od greha; nisu bili robovi greha.

B. GLAVNA OSOBA

Glavna osoba u ovoj dispencijaciji je Adam. Gospod otkriva Svoju volju, Božansku ekonomiju i Božansko upravljanje kroz Adama.

C. ODGOVORNOST ČOVEKA

Tokom Dispencijacije Nevinosti ili Slobode, odgovornost čoveka sadržana je u Edenskom Savezu, savezu kojega je Bog sklopio sa Adamom i Evom u Edenu. Temeljni sadržaj Edenskog saveza sadržavao je dva aspekta: odgovornost prema zemlji i odgovornost prema Edenskom vrtu. U odnosu na zemlju, bili su odgovorni da je podlože, da je napuče, da se razmnože po zemlji i da nad zemljom, općenito govoreći, preuzmu kontrolu. U odnosu na vrt, bili su odgovorni da ga obrađuju.

D. POSEBAN TEST ZA ČOVEKA

Poseban test za Dispencijaciju Nevinosti ili Slobode bio je test koji se odnosio na stablo spoznaje dobra i zla. Kroz ovaj test trebalo je da se vidi da li će Adam i Eva biti poslušni, pokoriti se minimalnom zahtevu Božije volje. Imali su potpuni autoritet nad celim planetom. Što se tiče Edenskog vrta, imali su potpun autoritet nad njim i dopušteno im je bilo da jedu sa svakog drveta u vrtu, čak i sa drveta života. Test je u istinu bio minimalan.

Da su Adam i Eva prošli ovaj test, njihovo stanje bi se promenilo iz 'nepotvrđenog stanja svetosti stvorenja' u stanje 'potvrđene svetosti stvorenja'. Ovo znači sledeće; da su položili test, prešli bi iz mogućnosti da učine greh u stanje mogućnosti da ne učine greh, ili bolje, više ne bi mogli da sagreše, nakon što bi njihova svetost bila potvrđena.

Ovo je potpuno isti test kojem su bili podvrgnuti anđeli kada su bili tek stvoreni. Svi anđeli su bili u stanju nepotvrđene svetosti stvorenja. Onda je došao test. Sotona je prvi pao, a sledila ga je trećina celokupne anđeoske populacije. Trećina koja je pala test, sada je u potpunoj iskvarenosti. Dve trećine anđela su prošli test i promenili su svoje stanje iz nepotvrđenje svetosti stvorenja u potvrđenu svetost stvorenja. Sada su u stanju da više ne mogu da počine greh.

Ista stvar bi se dogodila sa Adamom i Evom. Da su prošli test, bili bi u stanju potvrđene svetosti stvorenja i više ne bi mogli da sagreše.

E. PAD ČOVEKA

Na nesreću, Adam i Eva nisu prošli test. Jeli su upravo sa stabla sa kojeg im je zabranjeno da jedu; kao rezultat toga, njihova svetost, kao stvorenja, nije potvrđena.

Baš kao i pali anđeli, i oni su postali iskvareni i potpuno izopačeni u svojoj prirodi. Potpuna izopačenost znači da je greh dotakao svaki deo njihovog bića i svako područje njihovih ljudskih života.

F. OSUDA ČOVEKA

Osuda u ovoj dipsenzaciji sastojala se od isterivanja čoveka iz vrta i prokletstva koje je došlo na zemlju. Isterivanje iz vrta značilo je da su isterani na mesto izvan vrta i u to veličanstveno okruženje u kojem su se nekada nalazili više nisu imali pristup. Više nisu mogli da jedu slobodno sa svakog stabla u vrtu, niti im je bilo dopušteno da jedu od drveta života.

Umesto da žive jedan odmarajući i lagan odnos prema radu, rad je za njih zadobio aspekt mukotrpnosti. Adam će sada obrađivati zemlju u znoju lica svog, da bi uopšte jeo. Nadalje, kletva znači da mu zemlja više neće biti prijatelj, već neprijatelj. Kada Adam bude pokušavao dobiti i proizvesti stvari baveći se zemljom, stalno će imati borbu sa trnjem i korovom.

G. BOŽIJE OČITOVANJE MILOSTI

Očitovanje milosti Božije vidi se u tome što je, u isto vreme kada je nastupilo isterivanje iz vrta i prokletstvo koje je došlo nad zemlju, Bog obećao i Otkupitelja.

U Postanku 3:15, Gospod je obećao Mesiju, koji će jednog dana učiniti dve stvari. Prvo, On će pobediti neprijatelja čoveka, Sotonu, koji je doneo kletvu, isterivanje i čovekov pad kroz svoje kušanje. Drugo, On će biti onaj ko će nadvladati kletvu i ukloniti je.

Fizička smrt koja je rezultat ovog pada čoveka biće nadvladana, prevaziđena uskrsnućem tog poslednjeg Adama i konačnim vaskrsenjem svih ljudi.

II DISPENZACIJA SAVESTI ILI SAMOODREĐENJE

Postanak 3:9 – 8:14

A. IMENA

I druga dispencija takođe ima dva imena. Zove se Dispencija Savesti ili Dispencija Samoodređenja. Prvo ime naglašava princip rasporedbe Božijeg upravljanja: savest je bila način na koji je Gospod upravljao ljudskom vrstom u ovoj dispenciji. Ime nam dolazi iz Rimljana 2:15, gde kaže da se Gospod u periodu vremena odnosio sa čovekom prema njegovoj ljudskoj savesti, dok se napokon savest ljudska nije toliko onečistila i izopačila da više nije bilo moguće Božije upravljanje svetom na takav način.

Drugo ime naglašava drugu stranu istog novčića savesti: čoveku je data sloboda da sledi diktat, upravu svoje vlastite savesti. Njegova obaveza je bila da sledi zahteve vlastite savesti. Ako bi sledio svoju savest, njegovo samoodređenje odvelo bi ga u svetost. Ali, ako ne bi sledio svoju savest, ili ako bi se njegova savest onečistila, ocrnila, zatamnila ili izopačila, tada bi ga njegovo samoodređenje odvelo u suprotan smer.

B. GLAVNA OSOBA

Glavna osoba u drugoj dispenciji je, kao i u prethodnoj, Adam. Adam je primio neka nova otkrivenja koja su izrazila principe i zahteve ove nove dispencije.

C. ODGOVORNOST ČOVEKA

Odgovornost za ovu dispenciju bila je poslušnost Adamovom Savezu, kojeg nalazimo u Postanku 3. Zahtevi Adamovog Saveza su bili: odgovornost supruge da bude u podložnosti svom suprugu; mukotržno obrađivanje zemlje u znoju svog lica; koncept fizičke smrti; i brojne druge stvari.

Čovek je bio odgovoran Adamovom Savezu i ključni element u ovoj odgovornosti bila je vera u obećanog Otkupitelja. Unutar sadržaja ovog saveza nalazi se i obećanje iz Postanka 3:15, gde Gospod kaže Sotoni: ***I neprijateljstvo zamećem između tebe i žene, i između tvojega semena i njezina semena: on će ti potirati glavu, a ti ćeš mu potirati petu.***

Ovaj stih u sebi nosi obećanje da će doći vreme kada će potomak čoveka od iste one žene koju je Sotona kušao i kušnje koja je donela pad čoveka, jednog dana pobediti Sotonu i satri njegovu glavu.

Obećanje je da će Mesija doći iz **semena** žene. Ovo je u suprotnosti sa uobičajenim Biblijskim uzorkom. Uobičajeno bi bilo da se rodoslovlje čoveka prati kroz genealogiju oca, a ne majke. Uvek je kroz muško seme, a nikada kroz seme žene. To je razlog zašto sve genealogije u Pismima uvek sadržavaju mušku liniju, a žene su samo retko pomenute tamo. U slučaju Mesije, međutim, stvar će ići različito. Mesija će doći iz semena žene.

Postanak 3:15 ne objašnjava nam zašto će to tako biti. Zapravo, ovo nam nije objašnjeno sve do Isaije 7:14, gde Gospod izjavljuje da, kada Mesija bude rođen, biće rođen od device. Očigledan razlog zašto će Mesija doći iz semena žene je zato što On neće imati ljudskog oca.

Odgovornost čoveka bila je da veruje u to obećanje, u Obećanje o Semenu: jednog dana, seme žene, Mesija, će doći i otkupiti ih od princa ovog sveta, Sotone. Iako je u prethodnoj dispenciji i savezu Gospod dao autoritet nad zemljom čoveku, Adam je svojim padom izgubio taj autoritet. Tako je sada Sotona uzurpirao taj autoritet od čoveka. Stoga, čak i u

Novom Zavjetu, Sotona se naziva **vladar ovog sveta** (Jovan 12:31) i **bog ovoga sveta** (2. Korinćanima 4:4).

D. POSEBAN TEST ZA ČOVEKA

Poseban test unutar Dispenciacije Savesti bio je dvostruk. Prvo, poslušnost diktatu savesti unutar spoznaje dobra i zla. Drugo, kada bi se desilo da pogreše, trebali su prinositi ispravnu i prihvatljivu krvnu žrtvu. To može da se razabere iz Postanka 3:21 i 4:4. Test je, stoga, uključivao dve stvari: čovekovu poslušnost diktatu savesti unutar spoznaje dobra i zla i čovekovu odgovornost prema pogreškama, kroz prinošenje ispravnih i prihvatljivih žrtava.

E. PAD ČOVEKA

Pad se u drugoj dispenciaciji jasno vidi u slučaju Kaina u Postanku 4:3. Kain nije prineo ispravnu krvnu žrtvu i mislio je da može doći Bogu po svojim vlastitim uslovima umesto po uslovima koje je Gospod odredio. U osmom stihu, pogreška se vidi u prvom činu ubojstva, kada je Kain ubio svog brata Abela.

Ali, pad je takođe vidljiv i u Postanku 6:5, gde se govori o otvorenom nasilju, iskvarenosti i široko rasprostranjenom zlu, kao i o neprestanim i neprekinutim zlim željama unutar srca i namera čoveka. Srce čoveka neprekidno ima zle namere.

F. OSUDA ČOVEKA

Osuda u ovoj dispenciaciji je sveopšti Potop: da bi se završilo sa čovečanstvom, uz izuzetak jedne porodice. Sa sveopštim Potopom, ova dispenciacija privedena je kraju. Čovečanstvo je postalo zlo do te tačke, da više nisu mogli da slede svoju savest; njihova savest je toliko potamnela i degenerisala da više ni u čemu nije mogla biti pouzdan vodič.

G. BOŽIJE OČITOVANJE MILOSTI

Element milosti u ovoj dispenciaciji vidljiv je u spasenju Enoha. Takođe ga nalazimo i u spasenju Noje i njegove porodice. Svi ovi ljudi našli su milost u očima Božijim.

III DISPENZACIJA CIVILNE UPRAVE

A. IMENA

Treća dispencija nazvana je Dispencija Civilne Uprave. Dobila je to ime jer je upravo u ovoj dispenciji čoveku dano pravo života i smrti. Čoveku je dan autoritet da vlada drugima. Koncept vladanja i imanja moći da se nekog smakne ili ne smakne sadržan je unutar ovih koncepata ove ljudske vladavine. Ovaj princip nalazimo u Postanku 9:6: ***Ko prolje krv čovekovu, njegovu će krv proliti čovek.***

Stoga, čoveku je dan autoritet da smakne ubojice i upravo taj autoritet sa sobom nosi koncept vladavine autoriteta i vlasti.

B. GLAVNA OSOBA

Glavna osoba u ovoj dispenciji je Noje. On je primio novu i posebnu Božansku objavu, kojom mu je rečeno tačno na koji će način Gospod upravljati i voditi u ovoj dispenciji.

C. ODGOVORNOST ČOVEKA

Što se tiče odgovornosti čoveka u ovoj dispenciji, to je poslušnost Nojevom Savezu iz Postanka 5. Unutar sadržaja ovog Nojevog Saveza je odgovornost da se plodi, množi i napuči zemlja, a u svetlu potpunog uništenja čovečanstva, Potopa.

Dalje, Savez se tiče onoga što je čoveku dopušteno da jede. Do ovog događaja, čoveku je bilo dopušteno da jede samo povrće; tokom prethodne dve dispencije, čovek je bio vegetarijanac. Od ovog momenta nadalje, čoveku je dopušteno da se ne ograničava samo na povrće i da jede koju god vrstu mesa hoće. Pod Nojevim Savezom, čoveku nisu postavljena nikakva ograničenja u pogledu ishrane.

Zatim, Nojevim Savezom je uspostavljena vlast čoveka; Bog bi svoju rasporedbu vršio, odnosno upravljao Svojom ekonomijom kroz vlast čoveka. Čovek je bio odgovoran da bude poslušan ljudskoj vlasti, koja sada ima autoritet da nametne svoja pravila i propise, i to do tačke smaknuća.

Duga je dana kao znak ili simbol Nojevog Saveza, čime je Gospod obećao da više nikada neće uništiti zemlju potopom.

D. POSEBAN TEST ZA ČOVEKA

U posebnom testu ove dispencije, čovek je trebao da vlada ispravno i da se raseli i proširi po zemlji. Ali neće se nalaziti pod samo jednom vlašću, na samo jednom mestu; Gospod je zahtevao da se rašire po celoj zemlji.

E. PAD ČOVEKA

Pad je vidljiv u čovekovom pokušaju da napravi Vavilonsku kulu, u Postanku 11: pokušali su da ostanu zajedno, koristeći Vavilonsku kulu kao dodirnu tačku, kao centar njihovog zajedništva. Vavilonska kula ima svoje doslovno i simboličko značenje.

Kao doslovna stvar, Kula je pokušaj izgradnje visokog tornja u svrhu proučavanja zvezda. Trebala je da dosegne nebo. No, oni nisu pokušali sagraditi kulu koja će dotaći sama Božija nebesa, već toranj koji će biti dovoljno visok da pruži dobru vidljivost, potrebnu za izučavanje zvezda. Ovo nije bilo usmereno ka astronomiji, već prema astrologiji. Izučavanje astrologije značilo je odbacivanje Božije kontrole, kontrole koja pripada krajnjem i jedinom Stvoritelju. Astrologija je značila i odbacivanje obožavanja Jednog

Boga, pa je čovek počeo da ide ka politeizmu i svim drugim vrstama greha. To je bila fizička svrha Vavilonske kule.

Iza svih ovih stvari leži demonizam, i to je ono u čemu se pad očigledno vidi. Simbolična svrha je bila da se namerno ne poslušaju Božija zapovest da se raširi po čitavom svetu. Svrha Vavilonske kule bila je da služi kao centar privlačenja, da bi držao čovečanstvo zajedno tako da se ne bi raširili i time počeli da gube kontakt među sobom. Temeljno, njihova namera je bila da se ne pomeraju izvan vavilonskog područja, koje leži između reka Eufrat i Tigar.

Umesto da ispravno koriste danu im vlast, oni su pokušali da izgrade carstva, na način na koji priča o Nimrodu to ističe. Nimrod je bio veliki lovac, ali je on takođe bio i prvi graditelj imperija. Umesto da svako kraljevstvo bude nezavisno, on je pokušao da ujedini sva kraljevstva pod svoj autoritet. Umesto imperija koja su trebala biti razdvojena, kako je Gospod izvorno nameravao, sada je sama priroda imperija takva da pokušava da se konsolidiše i ujedini.

F. OSUDA ČOVEKA

Kao rezultat njihovog pokušaja pobune protiv Božijih zapovesti i Njegovog autoriteta, Bog je poslao osudu nad njih: pobrkao im je jezike. Jedan od ključnih elemenata u mogućnosti da se živi i bude zajedno je imanje zajedničkog jezika. Uobičajena tendencija jezika je da ujedinjuje kohezivno određene segmente društva. Kada jednom uđe različitost jezika, uobičajeno imate ratove.

Na primer, razlog zašto Nemci nameravaju da ostanu u Nemačkoj je zato što ih nemački jezik drži ujedinjene. Ista ova stvar je istinita u svakoj zemlji. Kada postoji različitost jezika unutar jedne zemlje, to često vodi u građanski rat, kao što je to slučaj u različitim državama Evrope, gde jedan deo nacije govori jednim jezikom, drugi deo govori drugim jezikom. U nedostatku zajedničkog jezika, nastaju komešanja, zbunjenost, konflikti i rat. Uzrokujući pobrkanošću jezika, Gospod je uzrokovao i postigao prisilnu raseljenost.

Ovo ne znači da je svaki čovek u tom trenutku govorio svojim jezikom. Ono što se desilo moglo je izgledati ovako: pet ljudi bi utvrdilo da mogu međusobno komunicirati na istom jeziku, tako da bi se iselilo negde i odvojilo od drugih, koji ne mogu da ih razumeju. Kao rezultat, oni bi otišli u određeni deo sveta i govorili tim i tim jezikom. S druge strane, deset ili petnaest ljudi utvrdilo bi da govore istim jezikom; i oni bi se takođe preselili u neki drugi kraj sveta, da bi se odvojili od onih koji njih ne razumeju, uspostavljajući njihovu vlastitu jezičku grupu i stoga njihovu vlastitu, jedinstvenu nacionalnost. To je način na koji je Gospod postigao svoju izvornu nameru. Čovek je trebalo da se raširi čitavom zemljom i da je napuči.

G. BOŽIJE OČITOVANJE MILOSTI

Milost se u trećoj dispensaciji očitovala u načinu na koji je Bog sačuvao Njegov Ostatak. Ostatak koji je Gospod sačuvao nakon potopa su ljudi čija su imena navedena nakon slučaja Vavilonske kule. Ova imena, u Postanku 11, prate Nojevu i Simovu genealogiju sve do Avrama, sa kojim će Gospod doneti sledeću dispensaciju. Gospod je sačuvao Ostatak, i oni su bili sledbenici jedinog istinskog Boga kroz ovaj period. Gospod je održao liniju Semena. Obećanje koje je On dao, a koje se tiče **Semena žene**, nastavlja da bude očuvano uprkos Potopu i uprkos Vavilonskoj kuli. Gospod je sačuvao jedinstvenu liniju Semena, kroz koju će obećanje zaista i biti ispunjeno.

IV DISPENZACIJA OBEĆANJA ILI VLADAVINA PRAOTACA

Postanak 12:1 – Izlazak 18:27

A. IMENA

Četvrtoj dispencijaciji takođe su dana dva imena: Dispencijacija Obećanja ili Dispencijacija Patrijarhalne Vlasti. Prvo ime naglašava aspekt otkrivenja u tome da Gospod otkriva Sebe, dajući jednu posebnu seriju mnogih obećanja. Dispencijacija Obećanja je ime izvučeno iz četiri odlomka u Novom Zvetu: Rimljani 4:1-25; Galatima 3:15-19; Jevrejima 6:13-15 i 11:9. U sva četiri odlomka primećuje se ključna stvar u naglašavanju koncepta obećanja u vezi sa Avramom.

Drugo ime naglašava vladajući aspekt. Gospod je primenjivao svoje upravljanje i svoju volju unutar ove dispencijacije kroz Njegove patrijarhe: Avrama, Isaka, Jakova, Josipa i druge.

B. GLAVNA OSOBA

Glavna osoba za ovu dispencijaciju je Avram. Avram stoji kao vođa ovog novog doba i nova Božanska objava je dana njemu. Ta objava će potom postati temelj ove nove dispencijacije.

C. ODGOVORNOST ČOVEKA

Odgovornost u ovoj dispencijaciji je temeljena na Avramovom Savezu: odgovornost da se veruje obećanjima Božijim. Čak i ako se neka obećanja neće ostvariti, ljudi i dalje treba da veruju obećanjima Božijim. Avram je, naravno, izneo ovu odgovornost, i to nam je rečeno u Postanku 15:6: *I poverova Avram Gospodu, i on mu to uračuna u pravednost.*

D. POSEBAN TEST ZA ČOVEKA

Poseban test u ovoj četvrtoj dispencijaciji bio je ostati u Zemlji, gde ih je Gospod doveo.

E. PAD ČOVEKA

Neuspeh u ovoj dispencijaciji vidljiv je u njihovom nastojanju da napuste Zemlju. Na primer, Avram je napustio Zemlju u Postanku 12 i doveo sebe u mnoštvo nevolja. Isak je razmišljao da napusti zemlju u Postanku 26, ali ga je Gospod upozorio da to ne čini. Posle je Jakov takođe napustio Zemlju i doveo svoje potomstvo u mnoštvo nevolja. Josipova braća prodali su Josipa nekima koji će ga učiniti robom, ne u Zemlji, već u Egiptu.

Neuspeh je vidljiv u ovom delu u kojem Izraelci neprekidno imaju tendenciju da napuste Zemlju.

F. OSUDA ČOVEKA

Na kraju, osuda za neuspeh bilo je egipatsko ropstvo.

G. BOŽIJE OČITOVANJE MILOSTI

Aspekt milosti je vidljiv u očuvanju Izraela. Izraelci su sačuvani nezavisno od toga jesu li bili u Zemlji ili van Zemlje. Bog je nastavio da čuva **Seme žene**, koje sada postaje i seme Avrama, Isaka i Jakova.

V DISPENZACIJA ZAKONA

Izlazak 19:1 – Dela 1:26

A. IMENA

Peta dispencija je poprilično duga i naziva se Dispencija Zakona. Ovo ime dobila je iz činjenice da je Božije upravljanje bilo raspoređeno kroz Mojsijev Zakon koji sadrži sveukupno 613 posebnih zapovesti. Ova dispencija pokriva vremenski period od davanja Zakona u Izlasku 19:1, pa sve do Dela apostolskih 1:26. Dispencija Zakona pokriva celokupan vremenski raspon od Izlaska 19:1, kroz čitavi ostatak Starog Zaveta, vremenski period između Starog i Novog Zaveta i kroz istoriju Evanđelja, sve do Dela 1:26, kada se dispencija konačno menja.

B. GLAVNA OSOBA

Ključna osoba u petoj dispenciji je Mojsije. Mojsije je taj kojemu je Gospod dao veliki deo otkrivenja na kojima se ova dispencija temelji.

C. ODGOVORNOST ČOVEKA

U ovoj dispenciji, čovek je bio odgovoran Mojsijevom Savezu. Ovaj savez uključuje dva velika područja. Prvo, uključuje odgovornost da se sluša 613 zapovesti Mojsijevog Zakona. Drugo, trebali su slušati proroke koje je Gospod slao, da bi im još više razjasnio Zakon, definisao Zakon, davao smisao Zakonu i objašnjavao ga.

D. POSEBAN TEST ZA ČOVEKA

Poseban test u okviru ove dispencije uključivao je dve glavne stvari. Prvo, bili su odgovorni da se drže čitavog Zakona, sa svih 613 zapovesti. Kršenje samo jedne od ovih zapovesti značilo je biti krivim za kršenje svih njih (Jakovljeva 2:10).

Drugi deo ovog testa sastojao se u tome da se prihvati i veruje Proroku koji će ustati, Onom koji će biti poput Mojsija (Ponovljeni Zakon 18:15-18). Drugim rečima, trebali su da prihvate Mesiju jednom kada On dođe, jer On će biti Prorok poput Mojsija.

E. PAD ČOVEKA

Čovekov neuspeh je u oba aspekta ovog testa. Prvo, nisu uspeli da drže Zakon u njegovoj celovitosti (Rimljanima 10:1-3). Zapravo, ne samo da nisu uspeli da se drže Zakona, već su pokušali da zaobiđu Zakon, uspostavljajući svoju vlastitu pravednost, uspostavljajući svoje vlastite zakone i govoreći da, zato što poštuju svoje zakone, ne moraju da poštuju Zakon Gospodnji.

Drugo, takođe su pali zbog neprihvatanja Mesije (Matej 23:1-39). Isus je optužio pismoznance i fariseje, tadašnje vođstvo Izraela, ne samo zbog toga što su odbacili Njegove Mesijanske tvrdnje, već i zbog toga što su odveli naciju u odbacivanje istih tih Mesijanskih tvrdnji.

F. OSUDA ČOVEKA

Osuda ove dispencije došla je A.D. 70, i uključivala je dve stvari: prvo, uništenje Jerusalima i Hrama i drugo, rasap Jevrejskog naroda po čitavom svetu i izgnanstvo iz zemlje.

G. BOŽIJE OČITOVANJE MILOSTI

Aspekt milosti je vidljiv kroz Dispencijaciju Zakona na dva načina. Prvo, omogućen je žrtveni sistem, zbog toga što Jevreji nisu bili sposobni da se pridržavaju svih 613 zapovesti. Kada bi Jevrej sagrašio, to bi se prekrivalo žrtvenim sistemom, kao sredstvom obnove grešnika.

Žrtveni sistem nije bio namenjen da odnese njihove grehe i nijedan Jevrej nikada nije bio spašen jednostavno zato što je prineo žrtvu u Tabernakulu ili u Hramu. Kao i u svakom drugom vremenu, Jevrej se spašavao milošću Božijom, kroz veru. Njegova vera bila je element koji ga je spašavao, ali njegova vera morala je da ima sadržaj. U ovom slučaju, sadržaj njegove vere bio je žrtveni sistem. Kada je prinošena žrtva u Tabernakl ili u Hram, onaj koji je prinosio, morao je da ima veru da će putem prolivanja krvi njegovi gresi biti pokriveni i njegovo zajedništvo s Bogom biti obnovljeno.

Drugi način na koji se milost očitovala tokom ove dispencijacije je tako što je Gospod omogućavao i davao sudije, kraljeve i proroke. Suci su bili dani da bi izbacili Jevreje iz podložnosti različitim drugim narodima. Pravedni kraljevi trebali su da im omoguće kraljevstvo pravednosti i pravde. Proroci su slani da bi izložili Zakon, da bi pozvali narod natrag u poslušnost, da ih podsete gde su pali i da ih pozovu na pokajanje.

VI DISPENZACIJA MILOSTI

Dela 2:1 – Otkrivenje 19:21

A. IMENA

Šesta dispencija naziva se Dispencijom Milosti. I dok je milost očigledna u svakoj drugoj dispenciji, u ovoj dispenciji, milost se očituje na jedan uistinu jedinstven način, koji je drugačiji od svih drugih očitovanja milosti. Govoreći o ovoj dispenciji, Jovan 1:17 kaže: **Jer Zakon je dan kroz Mojsija, a milost i istina došli su kroz Isusa Hrista.**

Bez ikakve sumnje, Gospod je bio milostiv i prije Isusovog dolaska, jer postoje mnogi dokazi milosti Božije, ispisane na stranicama Starog Zaveta. Međutim, Isusovim dolaskom, dolazi do u potpunosti jedinstvenog iskazivanja milosti. To je razlog zašto se ova dispencija naziva Dispencijom Milosti. Ova dispencija je upravo na snazi u ovom našem vremenu.

Dispencija se proteže od Dela 2:1, sa početkom službe prebivanja Duha Svetoga na Pentekostu, sve do Otkrivenja 19:21. Pokriva čitav period Crkve i uključuje sedam godina Velike Nevolje.

B. GLAVNA OSOBA

Glavna osoba šeste dispencije je apostol Pavle. On je taj koji je na jedan jedinstven način primio otkrivenje Dispencije Milosti.

Nije slučajno da je upravo Pavle primio više otkrivenja nego bilo koji drugi apostol. Kao što on sam to kaže potpuno jasno u Efescima 3, on je taj koji je primio posebno otkrivenje (stih 2) **rasporedbe milosti Božije** (na engleskom kaže **dispensation of the grace of God** - KJV). Više od bilo koga drugog, Apostol Pavle je ključna osoba u ovoj dispenciji.

C. ODGOVORNOST ČOVEKA

Odgovornost čoveka u ovoj dispenciji je poslušnost Novom Savezu. Poslušnost Novom Savezu znači prihvatiti poklon pravednosti koji Bog nudi svim ljudima kroz Isusa Hrista. Zaključak u Rimljanima 5:15-18 je upravo taj; da je čovek odgovoran da li će prihvatiti **dar pravednosti** koji Bog nudi kroz Mesiju Izraela.

D. POSEBAN TEST ZA ČOVEKA

Poseban test u ovoj dispenciji je jednostavno ovo; hoće li čovek prihvatiti poklon? Hoće li čovečanstvo kao celina prihvatiti Božiju ponudu, besplatan poklon spasenja, jednostavnim činom vere u osobu Isusa Hrista? Na temelju vere se ovaj poklon daje.

E. PAD ČOVEKA

Kao i sve prethodne, i ova će dispencija završiti neuspehom, i ovo se može videti na dva načina. Prvo, većina ljudi odbaciće ovaj poklon. Velika većina čovečanstva neće doći do spasonosne spoznaje Isusa Hrista ni u ovo naše vreme, niti u vremenima koja su prethodila, a niti u budućim vremenima. Drugi način na koji će se neuspeh očitovati je da će sam organizam spoznaje, Telo Spoznaje, Crkva, pasti u otpadništvo i okrenuti se od istine.

Dovoljno je sramno što će ljudi općenito odbaciti istinu, ali kada sama Crkva odbaci istinu kroz koju je pozvana, to postaje još tužnije.

F. OSUDA ČOVEKA

Ovo doba, doba milosti, završiće s jednim aspektom osude; Velikom Nevoljom.

Velika Nevolja će pasti na sav svet generalno, jer čovečanstvo je generalno odbilo da primi besplatan poklon spasenja, ponuđen kroz Isusa Hrista. Takođe će i neverna, vidljiva crkva ući u Nevolju i trpeće gnev Božiji.

Ali, ona verujuća, nevidljiva Crkva, istinski vernici unutar Crkve, biće uzeti sa zemlje pre nego što Velika Nevolja uopšte započne. Znači, što se tiče odgovora na pitanje da li će Crkva proći, postojati kroz vreme Velike Nevolje, odgovor je i 'DA' i 'NE'.

Nevidljiva Crkva, Crkva koja istinski veruje, biće uzeta pre Nevolje. Ali, vidljiva, otpadnička crkva, sastavljena od nevernika, proćiće kroz vreme Velike Nevolje.

G. BOŽIJE OČITOVANJE MILOSTI

I ovde ćemo moći da vidimo aspekt milosti Božije. Milost će se videti kroz uzdignuće Crkve (istinskih vernika, nevidljive Crkve), istinskog Tela Hristovog, koje je sastavljeno od istinskih vernika. Oni će biti uzdignuti sa zemlje (Luka 21:34-36). Čak i oni koji su umrli, i njihova tela će vaskrsnuti, tako da čak ni njihova tela neće biti na zemlji u vreme Velike Nevolje.

Uzdignuće će biti jedinstveno iskazivanje milosti Božije u Dispencaciji Milosti.

VII DISPENZACIJA KRALJEVSTVA ILI MILENIJUM

Otkrivenje 20:1-10

A. IMENA

Sedma i poslednja dispensacija takođe ima dva imena. Naziva se Dispencijom Kraljevstva ili Dispencijom Milenijuma. Prvo ime naglašava Mesijinu vladavinu nad ovim planetom. Drugo ime naglašava koliko će dugo ta vladavina trajati: hiljadu godina. Ova dispensacija pokriva period Otkrivenje 20:1-10. Iako je duga samo deset stihova, pokriva vremenski raspon od hiljadu godina.

B. GLAVNA OSOBA

Ključna osoba u ovom slučaju će biti Mesija, zbog toga što će sam Mesija direktno vršiti upravljanje novog otkrivenja (Isaija 2:2-4). Na ovom novom otkrivenju će se temeljiti ova nova dispensacija.

C. ODGOVORNOST ČOVEKA

Odgovornost u sedmoj dispensaciji imaće dva aspekta. Prvi aspekt biće identičan kao i u šestoj: odgovornost Novom Savezu. Poslušnost Novom Savezu znači prihvatiti dar pravednosti koju je Bog ponudio ljudima kroz veru u Isusa Hrista.

Biće i drugi aspekt: poslušnost Kralju i novim zakonima, koje će On izdati tokom ovog perioda. U Dispenciji Kraljevstva biće nešto 'staro' i nešto 'novo'. Staro je odgovornost da se odgovori na zahteve Novog Saveza, što znači živeti veru u Isusa Hrista, u Njegovu zamensku Smrt, Pokop i Vaskrsenje. Nova odgovornost je poslušnost Kralju, koji će tada biti vidljiv ovde na zemlji i poslušnost zakonima koje će On da proglasi.

D. POSEBAN TEST ZA ČOVEKA

Test tokom ove dispensacije biće za svakog pojedinca rođenog u Kraljevstvu da lično prihvati Kralja kao svog osobnog Gospoda, ne umesto Evanđelja, već upravo sa Evanđeljem. Prihvatiti Evanđelje znači da osoba veruje da je Isus umro za njegove grehe, da je pokopan i da je ponovo ustao. Ovome će se dodati i aspekt prihvatanja Kralja kao vlastitog Gospoda.

E. PAD ČOVEKA

Ovde se takođe nalazi i aspekt pada u ovoj budućoj dispensaciji. Ljudi neće prihvatiti Hrista i, na samom kraju Milenijuma, Sotoni će biti omogućeno da još jednom prevari čovečanstvo. Čovečanstvo će se ujediniti za poslednju pobunu protiv Božijeg autoriteta, pokušavajući invaziju na Izrael i invaziju na sam Sveti Grad.

F. OSUDA ČOVEKA

Sud u ovoj dispensaciji biće uništenje svih tih invazionih armija vatrom koja će doći sa neba.

G. BOŽIJE OČITOVANJE MILOSTI

Milost će takođe biti očigledna tokom ove dispensacije, na tri glavna načina. Prvo, tokom Kraljevstva, biće ispunjenje svih Starozavetnih proroštava. Svako proroštvo koje je još ostalo neispunjeno do ovog vremena, naći će svoje ispunjenje tokom postojanja Mesijanskog Kraljevstva. Drugi način na koji će se očitovati milost biće jedno posebno vreme prosperiteta za čitavo čovečanstvo, i to na način da će svaki čovek moći sestri pod svoju vlastitu lozu i pod svoje vlastito stablo smokve. Treći način na koji će se očitovati milost biće besmrtnost za spašene; vernici u Kraljevstvu neće umirati; samo će nevernici u Kraljevstvu umirati (Isaija 65:20).

Ovo je sedma dispensacija, a kada ova dispensacija završi, istorija će se pomeriti sa aspekta vremena u aspekt večnosti i ući će u svoje Večno Stanje (Otkrivenje 21:1 – 22:5).

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a činilo mi se dobro da prevodim Biblijske tekstove iz Engleske verzije prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca.

Prevod: Branko Gotovac 2017.